

Statenbrief

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Jaarverslagen 2024 PA en FG en managementreactie
Datum	13 mei 2025
Documentnummer	UTSP-512376551-12139
Van	Marijke Visschedijk Anton Grootendorst
Domein	BIO
Portefeuillehouder	Has Bakker
Bijlagen	1. Jaarverslag 2024 Provincie Archivaris (PA) 2. Jaarverslag 2023 - 2024 Functionaris Gegevensbescherming (FG) 3. Managementreactie bij jaarverslagen 2024 PA en FG

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie / samenvatting:

Jaarlijks brengen de Provinciearchivaris (PA) en de Functionaris Gegevensbescherming (FG) hun verslag uit. De PA over de informatiehuishouding (IHH) van de provinciale organisatie, en de FG over de stand van zaken met betrekking tot de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) door de provinciale organisatie. U vindt de verslagen en de managementreactie daarop bijgesloten.

Het was de afgelopen jaren gebruikelijk om bij elk jaarverslag een eigen reactie te voegen met elk een eigen handelingsperspectief en route van verantwoording danwel besluitvorming. In deze Statenbrief pakken we de verantwoording en reacties gezamenlijk en gecombineerd op. In praktische uitvoering is er verwevenheid tussen het aandachtsgebied van de FG met dat van de PA. Beide hebben een rol in het waarborgen van een verantwoord en rechtmatig beheer van informatie binnen de provincie, en werken binnen wettelijke kaders zoals de Archiefwet, de AVG en de Wet open overheid (Woo).

Inleiding:

Onder de Archiefverordening en het Besluit Informatiebeheer van de provincie brengt de provinciearchivaris jaarlijks verslag uit aan Gedeputeerde Staten (GS) over zijn bevindingen als toezichthouder onder de Archiefwet. GS brengen op basis hiervan verslag uit aan Provinciale Staten (PS), over de stand van de IHH bij de provincie en haar samenwerkingsverbanden. Verslaglegging over het beheer van de provinciale archiefbewaarplaats loopt via het algemeen bestuur van Het Utrechts Archief (HUA).

Onder het Statuut Gegevensbescherming en het Privacy beleid 2021-2025 van de provincie Utrecht brengt de FG jaarlijks verslag uit aan de algemeen directeur en GS over zijn bevindingen als toezichthouder onder de AVG. GS brengen op basis hiervan verslag uit aan PS.

We herkennen ons in de bevindingen van beide toezichthouders en onderstrepen onze betrokkenheid en aandacht hiervoor. De jaarverslagen geven ons een beeld over het voldoen van de organisatie aan normen en de verbeteringen die daarover worden geadviseerd.

Onze inspanningen zijn gericht op het goed op orde hebben van onze archivering en IHH, te voldoen aan de wet- en regelgeving om als provincie optimaal te functioneren en PS de controlerende taak uit te kunnen laten voeren.

We hebben in het afgelopen jaar verbeteringen doorgevoerd op onderdelen die aansluiten bij de aanbevelingen van de PA en FG, maar zien ook dat we in groei en ontwikkeling nog zeker stappen te zetten hebben. Periodiek bespreken we bestuurlijk de voortgang van de geplande verbeteringen die het management heeft aangegeven en zijn gestart.

Meer in detail:

In de jaarverslagen geven de PA en de FG aan dat er op belangrijke onderwerpen voortgang is geboekt en verbetering is waargenomen. Deze betreffen:

- Governance

In 2024 is geïnvesteerd in de versterking van IV-governance en bemensing, waaronder de aanstelling van sleutelrollen en de vorming van één gezamenlijk portefeuilleoverleg Informatievoorziening. Er is een duidelijke governance structuur opgezet waarin de IV-Raad, de Portfolioboard en het portfoliodefinitie overleg elk een eigen rol hebben in beleidsvorming, realisatie en implementatie.

Belangrijke genomen beleidsbesluiten, zoals de lighthouse principles voor AI, het algoritmebeleid en de dashboardinstructies, beginnen hun weerslag te krijgen in de organisatie. Tot slot is de i-Visie ontwikkeld en vastgesteld door zowel het directieteam, GS als PS, en vormt het fundament voor de verdere digitale ontwikkeling.

- IHH en archivering

Afgelopen jaar is gestart met het kwaliteitshandboek/de kwaliteitscyclus IHH, waarmee nulmetingen worden uitgevoerd om gerichte ondersteuning en trainingen te bieden. De bemensing van de functies in de IHH vraagt aandacht, wat de voortgang van het kwaliteitssysteem belemmert.

In het kader van organisatieontwikkeling zijn stafbureaus opgezet en is de werving gestart voor medewerkers IV&P ter ondersteuning van uitvoeringstaken. Daarnaast zijn eerste stappen gezet richting aansluiting op het e-depot van HUA en zijn meerdere registers, zoals het algoritmeregister en het register digitale toegankelijkheid, in gebruik genomen, waarbij verdere inrichting en taakverdeling nog nodig is.

- Bewustwording en kennisontwikkeling

Afgelopen jaar is ingezet op het begeleiden van technologische vernieuwingen zoals algoritmes en AI, met aandacht voor IHH en privacy. Hiervoor zijn beleid, gebruiksinstructies en trainingen via de UtrechtAcademie ontwikkeld, die goed bezocht worden. We blijven investeren in kennisontwikkeling en stimuleren innovatief gebruik van nieuwe technieken binnen de kaders van wetgeving, publieke waarden en open standaarden.

Zowel de PA als de FG constateren dat er op een aantal onderwerpen nog zeker stappen gezet moet worden. Wij herkennen dat. Deze onderwerpen en de acties die we daar op zetten betreffen:

- Governance & rapportage

De toezichthouders vragen nadrukkelijk om een duidelijke en scherpe i-governance. Wij herkennen dat; we kunnen en moeten dat verdiepen. De komende periode werken we daarom aan verdere verfijning van de concern-brede I-governance, waaronder in detail die van Informatieveiligheid & Privacy (IV&P). We richten voor de strategische sturing een CIO office in. Binnen de P&C-cyclus rapporteren we structureel over de voortgang van informatievoorzieningsonderwerpen, inclusief opvolging van aanbevelingen van toezichthouders.

In de organisatie gaan we de rapportage aanpassen conform aanbeveling van de FG. Tegelijk werken we aan een ethisch kader en de inrichting van een ethische commissie, en start in 2025 een leertraject digitaal leiderschap voor de directie.

- **IHH en archivering**
We worden aangemoedigd de koers die is ingezet met de inrichting van de kwaliteitscyclus voort te zetten en te borgen (PDCA). Dat is inderdaad noodzakelijk. In 2024 is gestart met het opzetten van een kwaliteits-handboek/-cyclus voor IHH. In 2025 wordt dat doorgezet en aangevuld met betere informatieverstrekking over IHH bij onboarding én met de inzet van een kwartiermaker op de regierol voor IHH. Ter voorbereiding op de nieuwe Archiefwet (beoogde inwerkingtredingdatum 1 juli 2026) worden in 2025 en 2026 de eigen interne regelgevingen aangepast.

Om de onrechtmatigheid in onze (papieren) archieven ongedaan te maken reserveren we budget om capaciteit in te zetten voor het bewerken van achterstallig archiefbescheiden. In de Kadernota 2026 zijn hiervoor middelen (een claim) opgenomen.

De provincie blijft investeren in het beheer en onderhoud van het vernieuwde applicatielandschap voor IHH, zoals Teams, SharePoint en Corsa, om de voorzieningen actueel en veilig te houden. Daarnaast wordt toezicht georganiseerd op de aanwezige registers en een regierol ingericht voor compliancy en aansturing van verbetermaatregelen.

- **Omgevingswet**
We actualiseren de IHH-checklist voor de Omgevingswet en nemen maatregelen voor betere toegankelijkheid en opslag van informatie. Dit doen we in samenwerking met de ketenpartners.
- **Bewustwording en kennisontwikkeling**
De wekelijkse e-learning vragen over IV&P breiden we uit met vragen over ethische en publieke waarden.

Naast lopende en geplande activiteiten is er een aantal onderwerpen bij de aanbevelingen van de PA en de FG waar we geen (personele) ruimte zien om verbeteringen in aan te brengen. De personele formatie/bezetting is achtergebleven bij de groeiende noodzaak om de archivering en IHH op orde te hebben in lijn met toename in wet- en regelgeving hier op. Deze onderwerpen betreffen:

- Uitbreiding van het aantal QuickScans en/of het aantal DPIA's (data protection impact assessment) op privacy gevoelige gegevensverwerkingen;
- Uitbreiding van het aantal kwaliteitstoetsen IHH in de organisatie om zo een versnelling te krijgen in het doorvoeren van verbeteringen.

Vervolprocedure / voortgang:

We zijn aan de slag met de bevindingen uit de jaarverslagen en de verbeteracties zoals benoemd in de managementreactie. In de jaarrapportages over 2025 rapporteren de PA en de FG in hoeverre de aanbevelingen zijn afgedaan en of er eventueel nieuwe aanbevelingen van toepassing zijn.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen